

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Орган на Епархийското Свещенническо Братство „Св. Царь Борис“ в Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВЕТА И ОБЩЕСТВЕН ЖИВОТЪ

Вроя 1 левъ

Обявления се приемат
по споразумениеИзлиза 2 пъти
на месецГодишен абонаментъ
20 лева

Вроя 1 левъ

Свещ. Хр. п. Михайловъ.

Една надежда.

Отъ много страни е обвинявана нашата сръдношколска младеж въ лошо държание, рутинност, безотечественост и безбожие. Всички, които държат сметка за младежта от сръдните училища, от която ще зависи скорошната щастлива или нещастна съдба за Отечество и религия, бият тревога за спасението ѝ. Истината е една, че нашата младеж, до преди година време, все още се блъскаше, без цел и смисъл, о скалата на безпътността и безидеиността. Не можеше да се ориентира въ отношенията си към учители и семейства, към Отечество и църква. И друго не можеше да се очаква отъ една младеж, оставена без системно нравствено възпитание. Резултатътъ отъ това сж на лице: младежта се комунизирала и стана безбожна. Въ решителен моментъ на нея не може да се разчита, защото не вдъхва доверие.

Не можемъ, обаче, да не отбелжимъ и единъ другъ фактъ. Отъ година и повече, въ нашитъ сръдни училища, сръдъ, учащитъ, почна едно отрезвление. Сръдношколецътъ, давайки си сметка за онай роль, която има да играе въ градежа на утрешна България, стана по-самостоятелен, оформенъ, съ очертаващъ се вече мирогледъ. Изъ сръдната на младежитъ се зароди и изникна едно движение, което се оформи въ Младежки Националистически Легиони, съ клонове въ всички по-големи градове и села, въ които има ученици-сръдношколци. Това движение се разраства неимоверно силно и бързо и съ тенденция да проникне въ всько българско селище. Нуждата, която извика това движение не бѣ друга, освенъ тази, да се яви една реакция на разрушителната проповѣдъ на комунистическитъ ученици, организирани пкъ въ комсомолъ, на когото е възложена задачата да учи сръди младежи и възрастни, просвѣтени и неучи, че нѣма Богъ, че религията е опиумъ за народитъ и да води безбожническата пропаганда, която, съ съжаление трѣбва да констатираме, намира голѣмъ приемъ у насъ.

Ученицитъ отъ Младежитъ Националистически Легиони се възпитаватъ най-напредъ така, че да придобиятъ високо съзнание за Отечество. Тѣ се възпитаватъ въ духа на роднитъ идеали — да бждатъ вѣрна стражъ на родна брань. Възпитаватъ се да обичатъ родната църква и нейното дѣло, нейната мисия.

Но, виждайки опасността на безотечествен цъ и безбожници, тѣ не се задоволяватъ само да се организиратъ предъ опасността въ сѣюзъ, но водятъ упорита и организирана борба противъ тѣхъ, която е борба не сръдъ плътъ и кръвъ, а сръдъ разбираня и убеждения манаръ утопични. Тѣ водятъ борба противъ чадата на преизподнята.

Тази борба се изразява не въ площадно манифестиране на своето родолюбие, но въ възпитание, или по-добре, въ превъзпитание на своитъ другари отъ Комсомола, на който, ще повторя, е възложена задачата да води безбожническата пропаганда (само учителитъ като че ли не знаятъ това или пкъ не желаятъ да знаятъ. Има даже учители, които покровителствуватъ безбожницитъ).

Нѣкои клонове отъ Сѣюзътъ на Младежитъ нац. легиони, който успѣ да привлече своитъ редовенъ надеждната частъ отъ учащата сръдношколска младежъ и да наброи за една година повече отъ 7000 младежи, самоотвержени и бойки, безъ баласть, идатъ въ помощъ на църквата въ борбата ѝ съ блуднитъ и снове, съ отрицанието и безбожието. Тѣ си предлагатъ младежескитъ сили и идеализъмъ на църквата, за да изпълни тя своята земна мисия, да изтръгне отъ дѣно заблудитъ на заблуденитъ и да насади въ тѣхъ вмѣсто безвѣрие — вѣра, вмѣсто безотечественост — родолюбие.

И понеже движението на легионитъ е здраво въ основата си и понеже то иде въ услуга на св. църква и на всички онѣзи, които милѣятъ за Отечество, то заслужава не само едно наблюдение отъ страна на последнитъ, но и една безрезервна подкрепа. Защото, ако е вѣрно, че тѣ сж утрешнитъ граждани — то тѣ се явяватъ една надежда.

Стари и нови апостоли.

Днесъ, когато стѣлбоветъ на стария свѣтъ се клатятъ, когато всички до вчерашни социални наредби изглеждатъ отживѣли вѣка си, когато заритъ на новия свѣтъ ни се представятъ почервенени отъ урагана, който се готви да помете всичко що му се изпречва, задава се ясно въпроса: Имали нужда още отъ апостоли? Имали нужда и трѣбва ли да се проповѣдва учението на Христа — едно старо, отъ преди 2000 год. учение? Не е ли то остарѣло и престарѣло, отживѣло времето си, както много други учения и философии, които залѣзоха подъ тежестта на новитъ времена и вѣния?

Все по силни ставатъ гласоветъ на тия що искатъ изхвърлянето на религията изъ сръдната на цивилизованитъ народи.

Това по-подрѣжаване става и у насъ и по много ощи страни.

Нѣкои по снисходителни или по-благоразумни, казватъ: като имаме предъ видъ културното положение на нашия народъ и нашитъ историко-етнографически граници, както и ширящата се поквара, религията и религиозно-нравственото обучение и възпитание у насъ сж още необходими. (Съ други думи, щомъ постигнемъ това желано положение — ще я изритаеме... като непотрѣбна вещь...) Но, тия що така разсждаватъ, поставятъ Исуса Христа наредъ съ Буда, Конфуций, които въображенията на народитъ сж ги добили до божеството.

Други, по радикални, искатъ веднага и то заедно да се изхвърли религията отъ общественъ животъ.

Тия идеи се разпространяватъ не само отъ крайнитъ, противодържавни и богоборчески течения, а и отъ мжже, които сж на държавна служба, заематъ дори отговорни мѣста въ управлението на страната, и които сж поели задължението да защищаватъ сжществующия социаленъ строй, национални традиции и пр. Така напр. единъ казва: свещеницитъ не сж строго необходими служители на държавата, може и безъ тѣхъ! Другъ въ селски събрания вика: Азъ вѣрвамъ въ Бога, но не въ този Богъ, когото дѣдо попъ ви проповѣдва и пр.

Да, казватъ и поддържатъ противницитъ на религията, християнството си е имало своя смисълъ и желание, своето предназначение тогава, когато Исусъ е призовалъ изъ между рибаритъ около Генисардското езеро, Андрея и Иоана, Петра и Якова, Филипа и Вартоломея, когато е откъсналъ Матея отъ митницата, — тѣхъ и други е направилъ ученици и апостоли и имъ казалъ: „Идете и научете всички народи“. Защото тогава всички народи по земята били тънели въ мракъ и сѣнката на смъртта.

И дойде свѣтлината на свѣта, Христосъ и идолопоклонството се провали. Защото човѣчеството тогава тъгуваше, замръзнало въ неестествени и крайно несправедливи социални форми. Малцина свободни и привилегировани, а числото на измченитъ обезправени роби бѣ твърде голѣмо. И дойде единъ новъ Прометей, Христосъ, за да донесе небесната любовъ между човѣцитъ и да извърши най-голѣмата революция, каквато познава историята — унищожаване на робството. Да, труда и усилията на апостолитъ на християнството си имаха своята целъ и смисълъ тогава, когато европейскитъ народи изживѣваха детинството си; когато синеонитъ германци не познаваха другъ занаятъ, освенъ да ходятъ на ловъ и риболовъ, когато пълчищата на варварскитъ народи нападаха и застрашаваха съ унищожаване на всички съкровища и на цѣлата древна култура. Тогава е имало нужда отъ апостолството на Св. Мартинъ отъ Турсъ и Св. Рамиджу за французитъ, отъ Св. Патрикия за ирландцитъ, отъ Св. Августина за англичанитъ, отъ Св. Бонифация за германцитъ, отъ Св. Кирилъ и Методий за славянитъ, отъ Св. Никита за Дакорилянитъ и пр. . .

Днесъ, обаче, не. Европейскитъ народи днесъ сж възмжжали. Не сж вече деца. Не се нуждаятъ вече отъ приказки. Културата нѣма нужда отъ опекуството на църквата. Съвре-

менната техника е подчинила природата, превзе океанитъ и стана господаръ на въздуха.

Гениалнитъ мжже проучиха вселената и никжде не намѣриха Бога на християнитъ.

Но, нека се не лъжемъ. Техниката, безъ религия може да подготви най-страшния свѣтовенъ катаклизъмъ — но, въ никой случай не може да създаде другъ по хубавъ и по щастливъ миръ. Културата, истинската култура, въ своята сжщность е: доброта, благородна душа, любовъ къмъ ближния, — добродетели изключително християнски. Дори и съвременната култура е резултатъ на религията.

Следователно, ако изхвърлимъ религията отъ културата, какво друго сме сторили, освенъ че сме ѝ взели съдържанието и сме ѝ приготвили провалата? Съвременната наука, колкото и модерна и да е тя, не може да изгони Бога отъ вселената. Защото за Него говорятъ роснитъ капки, труда на пчелитъ, концерта на птичкитъ и дивната небесна хармония съ нейнитъ милиарди движущи се тѣла изъ необятнитъ простори. „Небесата разказватъ за славата Божия и за дѣлата на ржцетъ Му възвестява твартъта, казва поета Царь и пророкъ Давидъ.

Нека добре да помнятъ нашитъ противници, че всѣки новъ положителенъ резултатъ на съвременната наука, отъ каквато и да е отрасълъ, насъ твърде много ни радва — защото потвърждава християнската истина.

Безъ религия? Не виждаме ли плодетъ на противорелигиознитъ и богоборчески течения?

Не виждаме ли какъ днесъ, следствие модернитъ изобретения — земята — споредъ думитъ на поета, се сведе до едно село и че границитъ, които дѣлятъ държавитъ, изчезнали?

Да, така е за този, който гледа отъ аероплана или цепелина — но за она, който ходи по земята, действителността е друга. Издигатъ се други много по-голѣми, по-страшни и по-опасни стени не само вече между държавитъ, но и между братята и съгражданитъ отъ една страна. Това е, класовата безогледна борба и омраза. Тогава, когато мнозина доброжелатели на човѣчеството работятъ за миръ и братство, други застрашаватъ основитъ на самия семеенъ животъ. Не виждаме ли какъ намѣсто свобода да се даде на народитъ, се коватъ нови потежки и по-страшни вериги на робството?

Съвременния нашъ свѣтъ, скепиченъ и неспокоенъ, трескаво търси своя спасителъ — който да го изведе на спасителния брѣгъ. Но, той не ще го намѣри до като не се върне и дойде при Она, Който протегна своитъ мисци на кръста, за да пригрѣне и притисне до своето любещо сърце цѣлия свѣтъ.

И днесъ имаме нужда отъ учението и напѣтствието на Христа.

И днесъ ни трѣбватъ пламени апостоли съ огнени слова. Повеленията на Вехтия Заветъ „Бой се отъ Бога и почитай свещеника“ и днесъ сж въ сила. Спасителя видоизмѣнява само първата частъ, като заменилъ страха съ любовта: „Обичай Господа Твоего“. Втората частъ, обаче, е оставилъ непокътната, прибавяйки задължението да слуша апостолитъ на християнството: „който Васъ слуша, Менъ слуша“.

Протоиерей П. Икономовъ.

Свещ. Е. п. Йордановъ.

Обществена задача на черквата.

(Конкретно предложение).

Проповѣдта за спасението чрезъ Евангелието се отнася преко до личността. Спасението е лично. Благочестието и добродетелта сж дѣло на личността. Личността се призовава къмъ добротворство и благотворителност, за личността е отреденъ подвигъ, подвижничество, страданието за правда. Такова е било отъ вѣка разбирането на православната черква, духа на Евангелието. Ала заедно съ това, правосла-

вието винаги е крѣпило идеята за християнско общество (християнское жителство), за Царство Божие на земята, за земна, воинствующа черква.

Едно отъ сръдствата, единъ отъ пжтищата, по който ще се осъществява на земята Божието Царство е благотворителността. Въ това дѣло, сжщо като въ всички дѣла, водящи къмъ спасение, играе роль както личността, така и христия-

янкитѣ катедри силно гърмятъ, но нѣкакъ непонятно за времето ни проповѣдта е малодѣйствена.

Нека се опитаме да си обяснимъ това печално явление. Това е особено необходимо за насъ църковнитѣ пастистри.

Силата на всѣки религиозенъ дѣятелъ, а особено църковенъ пастиръ, се намира въ зависимостъ отъ вътрешната близостъ до Христа. Пастирътъ църковенъ, при извършване на своето велико дѣло, получава още при ржкоположението си особена благодатна сила, която го прави силенъ за предстоящата му пастиреначалническа работа, само при условията, ако държи жива непрекъсната връзка съ Бога. Працайки своитѣ ученици на проповѣдь, Христосъ веднага имъ обещава да бжде съ тѣхъ презъ всички дни до „скончания вѣка“ (Мат. 28, 19—20). И ученицитѣ се задължаватъ да пребждатъ съ Него: „пребждете въ Мене, имъ казва Господъ, и азъ въ васъ. Както прѣчката не може да принесе плодъ само отъ себе си, ико не бжде на лозата, така и вие, ако не бждете въ Мене, защото безъ Мене не можете да сторите нищо.“ (Иоан. 15, 4—5). Въ тайнството свещенство всѣки свещеникъ встъпва въ най-тѣсно реално общение съ Христа — вѣчния Архидерей и чрезъ това вътрешно единение съ Него става участникъ на Христовото свещенство, става действително свещеникъ. Това лично единение съ Пастиреначалника Исуса Христа, първо, го възвишава и второ, прави действителни всѣки неговъ свещенически актове.

И наистина, ако пастиритѣ и учителитѣ сж родени на свѣта отъ Христа (Ефес. 4, 11), то ясно е, че тѣ могатъ да бждатъ и силни само за Христа (Филип. 4, 13). Затова именно тѣ сж длъжни да бждатъ въ тѣсно вътрешно общение съ Христа, за да може всѣки отъ тѣхъ да каже за себе си заедно съ ап. Павла: „Вече не азъ живѣя, но живѣе въ мене Христосъ“ (Гал. 2, 20). И такъвъ пастиръ не отъ себе си ще проповѣдва, но Христа Исуса Господа (2 кор. 1, 5) и словото на такъвъ само пастиръ ще бжде живо дѣло, като слово на Самия Христа (Евр. 4, 12). Благоевествуването на такъвъ пастиръ ще бжде неясно и неприемливо само за погубащитѣ, невѣрующитѣ, у които богътъ на този свѣтъ е ослѣпилъ умоветѣ, за да не разбератъ словата на Христа (2 Кор. 4, 3, 4).

Ако пъкъ пастиря се отдалечава отъ Источника на благодатната сила, отбѣгва съ сърдцето си отъ Христа, макаръ и да не престава да бжде проводникъ, законенъ проводникъ, на благодатната Св. Духъ на своитѣ пасомы, но вече пасивенъ проводникъ, тогава безпорно проповѣдта му ще бжде „изоустъ чловѣка“. Богъ е чуждъ за такава проповѣдь. Слабата човѣшка, макаръ и пастирска сила, не е подсилена съ Божията сила въ такъвъ случай.

Ето гдѣ, приятели съпастистри, е главната причина на безсилието на нашата проповѣдь. Тази причина се

таи въ недостатъчната въ насъ сърдечна детска, проста и смиренна вѣра въ Христа Исуса. Ние сме отдалечени отъ Него, не сме богоносци, но сме христоносци. А безъ Христа, безъ неговата благодатна помощъ какво може да се очаква отъ нашата проповѣдь? — „Боравимъ само съ словото на истината, проповѣдваме повече за собствена прослава всрѣдъ народа, витийствуваме за показъ, да удивимъ тѣлпата съ многорѣчие“ (Вижъ Григори Богословъ III слово). Блаженный Иеронимъ казва сжщото: „De vita clericorum“. Това е една причина.

Второ, проповѣдвайки на другитѣ, ние сами оставаме съ своитѣ недостойнства (1 кор. 9, 27). И кому, ако не на проповѣдницитѣ, на четящитѣ мораль, следва да кажемъ онова прословуто „врачу, исцѣли самъ себе си“ (Лук. 4, 23).

Verba docent, exempla trahunt. Ние нашитѣ постѣпки не опровергаватъ думитѣ ни?

„И действително, остро забелезва по нашъ адресъ бл. Иеронимъ, — билъ би прекрасенъ учителъ този, който, следъ сития обѣдъ и невъздържание, би почналъ да разсѣждава за поста! За любостязанието може да говори и разбойникътъ. У Христовия свещеникъ — и уста, и мислитѣ, и рѣцетѣ трѣбва да сж въ стѣгласи помежду си“ (De vita clericorum). Той е длъженъ да знае и твърдо да помни, че оскуверявайки себе си, той безчести Христа, който го е осветилъ чрезъ единението съ Себе си (Иоан. 17, 23, 19).

Христосъ не е служителъ на грѣха (Бл. 2, 17). Ето защо, попадналиятъ въ грѣхъ пастиръ-проповѣдникъ не само че кжса своя пастирски съюзъ съ Христа, става непотрѣбенъ предъ Бога, но подронва своя учителски авторитетъ, своето дѣло. Говорейки за добродѣлитѣ, избличавайки пороцитѣ, такъвъ страшно лицемѣри. Повече отъ ясно, че глашатая на правдата и доброто трѣба да бжде чистъ. (Иоан. 6, 67; прит. 15, 26, 9; Мат. 5, 19; Мат. 23, 3, 4, 28).

Трета причина. Вътрешното реално общение на пастиря съ Христа и достойниятъ свещенъ за званieto и призванието неговъ животъ, се явяватъ като предпосилки на следущето твърде важно условие за успѣха на пастирската проповѣдь, а именно — **убедеността**, или, изразявайки се по библейски — **вѣрата, живата, сърдечната увѣреностъ** въ безусловната необходимостъ и важностъ за спасението на човѣка **Богооткровенната истина**, и самото **служение** на пастиря проповѣдникъ. Пастирътъ-проповѣдникъ, който всѣкога и неразлъчно живѣе съ Христа и въ Христа, може да каже за себе си сжщото, което нѣкога сж говорили Св. Апостоли-проповѣдници: „Ние не можемъ да не говоримъ това, което сме видѣли и слушали“ (Дѣян. 4, 20). Такава убеденостъ е способностъ, която притежава само вѣрующия пастиръ. Тази увѣреностъ, убеденостъ

Ptof. D-r I. Klug.

ПЖТИЩАТА КЪМЪ ВѢРА

Ти си въ душевна нужда — нужда, ксѣто е и на мнозина. Ти си изгубилъ своята чиста, довѣрчива и радостна детска вѣра. Защо, азъ нѣма да те питамъ. Това ми е известно.

Камбанния звонъ днесъ не ти напомня вече за Бога — твоя приятелъ отъ детинство. Ти самъ си се отклонилъ толкова много отъ Него, че Той не може съ Своитѣ все тѣй милостиви прѣсти да похлопа на твоята душа. Коледнитѣ свѣщи горятъ, ала не стоплятъ вече твоеото сърдце. Великденскитѣ камбани тържествуватъ, ала не извикватъ въ тебъ никакво ехо — Хр. Възкресе. Огнѣтъ на Петдесятницата съвсемъ не те огрѣва. При Богослужение ти се държишъ като чужденецъ. При погребение на твои близки, ти мислишъ за това, което сж били тѣ за тебъ или, колкото и неприятно, за онова което ти самиятъ единъ денъ ще бждешъ: прахъ и пепель.

„Прахъ и пепель!“ Та това ли е всичко? Не остава ли нѣщо друго?

е отъ Бога (2 Кор. 3, 4—5).

При такава увѣреностъ проповѣдникътъ въ нищо, никога и никжде нѣма да бжде посраменъ. При такава вѣра той ще бжде дързкъ, силенъ, нравствено гордъ, макаръ и да е случая за животъ и смъртъ. Живъ е той за Христа, живѣе и умира все за Христа. (Филип. 1, 20; римл. 14, 8). А това не ще рече, че неговото дързновено слово, ще бжде особенъ родъ патетическо и изпъстрено съ громки фрази и пишна човѣшка мждростъ. Не. То, словото му, може да бжде просто, тихо, смирено, но слово на вѣрата, проповѣдь на духа и сила Божия. (1 Кор. 2, 4—5). На такава проповѣдь никаква човѣшка мждростъ не може противостоя. Мислите ли, че такъвъ проповѣдникъ не ще почнатъ да го слушатъ, да го търсятъ, да го подканятъ да имъ говори? Да, ами той кжса безпощадно духовнитѣ покривки, громко избличава порока, не лицемѣри, не е лицепрятелъ, спокоенъ, силенъ е. Да, бждете увѣрени, че ако се яви такъвъ и загърми съ своето чудесно слово, всички деца „нашей юдоли“, всички земни страдальци, сж жадностъ ще служатъ и възприематъ вѣчното благовѣстие, за истината, правдата и доброто.

Не трѣба да се говори, че проповѣдь, лишена отъ убедителностъ и пламенна увѣреностъ, ще остане само въ въздуха, не засѣгаща ничие сърце, даже самия проповѣдникъ.

И тѣй, да създадемъ нова насока въ нашата проповѣдническа дейностъ, въ корена на която да поставимъ нашата вѣра въ Христа Исуса, нашата увѣреностъ въ истината и примѣръ за подражание въ живота. Примѣрътъ най-мощно влияе.

Увѣреността парира, като хладенъ душъ. Вѣрата спасява.

Нима съ последното издихание се свършва всичко? Тия въпроси те измжчватъ винаги, както хора, които въпреки нежеланието ти, дохождатъ при тебъ и искатъ нѣщо. Тия въпроси изискватъ дори много повече отколкото би поискалъ единъ човѣкъ. Тѣ настояватъ за отговоръ. Тѣ дохождатъ тѣй често и продължително, щото ти се виждашъ принуденъ да имъ дадешъ единъ отговоръ.

Ти клатишъ глава и искашъ да отстранишъ тия въпроси като нѣкой досаденъ просекъ и казвашъ: Не зная! Азъ не намирамъ смисълъ въ битието. Може би да има, но азъ самиятъ не го зная. Махнете се отъ менъ въпроси. Но, въ следващиятъ още моментъ, ако си достатъчно честенъ и откровенъ, ти трѣбва да си отговоришъ: последната смисълъ на тоя тѣй смислено нареденъ свѣтъ, последната смисълъ на тоя тѣй дълбокъ, отиващъ до вѣчността животъ, изпълненъ съ сърдечната кръвъ на вѣчността, никога, никога не може да бжде една безмислица, една абсолютна безмисленостъ, едно свършено и окончателно унищожение. Твоятъ мозъкъ може да изгние обаче сумата отъ мислитѣ, желанията и чувствата въ твоя мозъкъ, която е безкрайното желание на твоеото сърдце, съвсемъ не е продуктъ на месо и кръвъ. Все ще остане нѣщо следъ смъртъта. Все ще бжде както казва апостола, четенъ при погребение: живота, формата на живота ще се промѣни, но не ще престане, нито унищожатъ.

Не! Ти не можешъ да се освободишъ отъ сватия натискъ на разума, който те кара да търсишъ на „противниятъ брѣгъ“. Ти търсишъ отговоръ за последната смисълъ на битието, защото човѣшкия разумъ трѣбва да търси единъ какъвъ да е отговоръ.

Философията сжщо се е занимавала съ тоя отговоръ, ала нищо не е допринесла, освенъ единъ смѣтенъ отговоръ. Разумътъ различава едни безкрѣвни само понятия и сжждения на една повече или по-малко осветена сила. Сжждения, разбира се чисто човѣшки.

Съ отговора за последната смисълъ на битието се е занимавала отдавна и религията. По добре казано: религиитѣ. Обаче, много отъ тѣхъ сж се заблудили. Единствена само християнската казва: „азъ съмъ пжтя, истината и живота, който въ Менъ вѣрва, ще наследи животъ вѣченъ и азъ ще го възкреса въ деня на отплатата“.

„Който въ Менъ вѣрва!“ — но това е тѣй мжно, казватъ мнозина.

Азъ твърдя обратното, че съвсемъ не е тѣй тежко, както изглежда за мнозина. Напротивъ, то е много лесно, стига човѣкъ да вѣрви по правилъ пжтища къмъ вѣра. Тѣ сж:

Първиятъ пжтъ е ос-

много благоденствието на мнозина зависи отъ това, когато висшитѣ власти изпълняватъ често своитѣ обязанности, моли се силно, щото Богъ да ги вразуми и напжтствува да изпълняватъ честно своето звание и всѣкому да даде сили да премине честно своето земно поприще. За това се молятъ прилежно всички, като произнасятъ многократно: „Господи, помилуй! по три пжти. Цѣлата верига отъ тия молитви се нарича **сугуба ектения**, или ектения на прилежното моление. И свещеникътъ въ олтаря предъ престола се моли прилежно да бждатъ приети всеобщитѣ усиленни моления, и самата му молитва се нарича молитва на прилежното моление.

И ако въ него денъ се случи нѣкое приношение за починали, тогава следъ сугубата ектения се произнася ектения за починали. Като държи орара съ три прѣста, дяконътъ призовава да се молимъ за успокоение душитѣ на починалитѣ

Божии раби, които поменува по имени, за да имъ прости Богъ всѣко прегрешение, волно и неволно, за да засели душитѣ имъ тамъ, дето праведнитѣ се успокояватъ. Тукъ всѣкой отъ присжтстваващитѣ поменува всички близки на сърдцето му починали и произнася въ себе си три пжти на всѣко възвание на дякона: „Господи, помилуй!“ като се моли прилежно за своитѣ, и за всички починали християни. „Божията милостъ“, възкличава дяконътъ: „Небесното царство и прощение на грѣховетѣ имъ за тѣхъ отъ Христа, Безсмъртния Царъ и нашия Богъ, просимъ!“ Събранието казва заедно съ хѣра на пѣвцитѣ: „Подай Господи!“ А свещеникътъ се моли въ олтаря, щото Потѣпкалиятъ смъртъта и Дарувалиятъ животъ да успокои Самъ душитѣ на починалитѣ Свои раби въ мѣсто блаженно, въ мѣсто спокойно, дето нѣма болестъ, скръбъ и въздишки, и да имъ прости всички грѣшени. И възгласа: „Защото Ти си възкресение, животъ и упокое-

ние на починалитѣ Твои раби Христѣ, Боже нашъ, и на Тебе слава отправяме заедно съ Твоя безначаленъ Отецъ, и Пресвятая, и Благая, и Животворящая Твоя Духъ, сега, и винаги и въ вѣки вѣковъ“. Съ утвърдително „аминъ“ отговарятъ пѣвцитѣ. Дяконътъ започва ектенията за оглашенитѣ.

Макаръ и рѣдко да се случаватъ сега некрѣстени и намиращи се въ числото на оглашенитѣ, но всѣкой присжтстваващъ, като си мисли, колко далечъ отстои той и по вѣра, и по дѣло отъ вѣрнитѣ, които сж се удостоили да присжтствуватъ на трапезата на любовта въ първитѣ християнски вѣкове, като вижда, какъ той, може да се каже, само се е огласилъ съ Христа, но не Го е внесълъ въ самия животъ, токущо разумътъ му слуша словата му, но не ги изпълнява, и вѣрата му е още хладна, и нѣма огъня на всепрощаващата любовъ къмъ брата, изгаряща душевната сухостъ, и че крѣстенъ съ вода въ името на Хри-

ста, той не е достигналъ онова възраждане въ духа, безъ което неговото християнство е нищожно, но думитѣ на Самия Спасителъ: „който не се роди свише, не ще влѣзе въ царството небесно“, — вземайки въ съображение всичко това, всѣкой отъ присжтстваващитѣ скрушено поставя себе си въ числото на оглашенитѣ, и на призванието на дякона: „Помолете се оглашенни, на Господа!“ отъ дълбочината на сърдцето си казва: „Господи, помилуй!“ „Вѣрни!“ вика дяконътъ; „да се помолимъ за оглашенитѣ, за да ги помилва Господъ, за да ги огласи съ словото на истината, за да имъ открие евангелието на правдата, за да ги съедини съ своята Свята съборна и апостолска църква, за ги спаси, помилва, защити и запази съ своята благодатъ“

(Следва).

новното смирение на разумът. Разумът е най-гордата корона, която носи човък. Обаче, да я носи съ дълбоко смирение — това е първият път към вѣра. Ние не сме богове. Ние не сме Бог. Ние не сме абсолютното. Ние сме относителното, зависимото, ограниченото. Тогава нека съ смирение се преклоним предъ абсолютното, което е надъ насъ, което ни сътвори, държи и съхранява — ето този е първият път към вѣра!

Вторият път е основно смирение на волята. Това значи ние сами, доброволно да пожелаемъ да се приготвимъ и вслушаме въ вѣчно съветъщитѣ въпроси. Онова приготвление, което ще предотврати всѣ какво препятствие, което пречи на нашата активна и благодатна вѣра. Приготвление къмъ всички ония консеквенции (последствия), които дохождатъ отъ активната вѣра. Сатаната сжщо вѣрва, но трепери. Оня, който иска да има една жива и плодотворна вѣра въ Бога, не трѣбва да трепери отъ консеквенциитѣ на вѣрата. Той трѣбва да бжде готовъ за обожаване, послушание, като свърши съ самокрасотата на човѣшката воля, която въ края на краищата, винаги отхвърля Бога и създава самообожаването у човѣка. Истински свършенъ, истински величественъ е само оня, който отъ само себе си преждва — безкрайниятъ Бог. Оня, който иска да вѣрва, трѣбва безусловно да представи своята воля на Бога. Тази безуслов-

ност не значи робство. Богъ не заробва и изтезва човѣкътъ. Той иска много повече да освободи човѣшката воля и ѝ даде красотата на едно Божие дете. Десетѣхъ Божи заповѣди съвсемъ не сж десетъ ограничения, а десетъ освобождения на човѣшката душа.

Третият път къмъ вѣра е основното смирение на сърдцето. Само широко отворенитѣ сърдца откриватъ добрия Богъ, отколкото твърдитъ, нелюбезнитѣ, гордитѣ и себелюбивитѣ. Има още високомерни, фарисейски сърдца. Това сж затлъстели, сити и надутѣ отъ самокрасота сърдца, които мислятъ, че сами могатъ да се удовлетворятъ. Обаче, тѣ сж едни — сапунени мехури сърдца. Има и смиренни, дълбоко смиренни сърдца, които казватъ: „Мили Боже, азъ искамъ само Тебъ! Азъ мога много нѣща да обичамъ, което ми е позволено, но азъ искамъ първиятъ да бждешъ Ти. Азъ искамъ само Тебъ, само Тебъ!“

На смиренитѣ Богъ дава само Своята благодатъ. И не съмъ сръщалъ въ живота си още човѣкъ, който, следъ като е смирилъ разумътъ, волята и сърдцето си, въпреки по-рано да се е луталъ въ заблуждение, гладъ и жажда къмъ Божитѣ дарения, да не е намѣрилъ въ единъ пълень съ благодатъ день първата и необходима отъ всичко благодатъ: **благодатъта на вѣрата.**

Отъ немски: Ек. Д-ръ Панайотова.

Изъ нашата действителностъ.

Сезона е въ разгара си. Пристигатъ гости отъ всичкитѣ краища на родината — едни за да видятъ Черноморската красавица — Варна, а други — да си отпочинатъ и подкрепятъ здравето си, подъ силнитѣ ултра-виолетови лъчи, пясъкъ и озонирания морски въздухъ. Изъ градскитѣ улици ще срещнете чужденци съ разнообразно облекло — твърде любопитни за насъ българитѣ.

Нашия храмъ е въ центъра на града и на пътъ за морската градина и плажа. Много чужденци, па и наши българи, се отбиватъ да го посетятъ, а нѣкои да се помолятъ Богу.

Дълниченъ день. Майка и дъщеря влизатъ въ храма. Майката, скромно облечена, боязливо пристъпва прага на храма, взима си воссѣнича и се отправя къмъ св. олтаръ, запалва свѣщата и колѣннечи за молитва.

Следъ малко пристъпва и дъщерята; горда, надмена, облечена съ дълга пѣстра пижама, съ силно зачервени устни, малко шарено капе на главата си и твърде силно накривено къмъ лѣвото ухо. Оттеглихме се въ канцеларията. Следъ нѣколко минути прислужничката влиза въ канцеларията и съ плахъ гласъ и твърде смутена казва: „Елате, вижте това не се е видѣло нито чуло до сега: Боя се! Страхме е! Срамъ ме — ахъ Боже мой? Какви лукави дни дочакахме!“ — Веднага влизамъ въ храма и що да видя? Горка майка, плаче, въздиша, троши ржце, впила погледъ въ кроткия образъ на Божията Майка! Тя се страшно вълнува! Тя приживява нѣщо! Въздиша и плаче!?

Задъ нея, обаче, дъщерята седнала на столъ при пѣвницата, изважда табакера, надѣнала папираса на цигарето си, премѣтнало кракъ върху кракъ и съ видимо задоволство изпуска каблѣта димъ — безъ всѣко колебание или свѣнъ, като че се намира на кафене.

Казвамъ на слугата да покани тая модерна госпожица, облечена като палячо, веднага да напусне църквата, тъй като тукъ не е пушалня. Г-цата става, излиза вънъ, допуща цигарата си и дочаква майка си.

Въ притвора на църквата, присрещамъ унилата майка. — „Госпожо, това младо момиче тъй екстравагантно облечено и съ цигара въ уста, ваша дъщеря ли е, или сродница?“

— Това е моя дъщеря, възвърна майката.

— Ще ни простите но, ние бѣхме заставени да я изпѣдимъ отъ

храма . . . тя зле се атестира и като жена и гостенка на нашия градъ! — Съ наведени очи и видимо смутена, майката промълви . . . „Отче, за нея се молихъ . . . Тя е отъ еманципираниитѣ . . . Заплака и напусна Божия домъ.“

Отъ такива ли дъщери има нужда майка България. Тѣмъ ли ще повѣри възпитанието на децата — утрешиитѣ граждани и уредници на тая страна? Страшно и срамно! Който има уши да слуша, нека слуша!

Двама чужденци — придружени отъ нашъ българинъ влизатъ въ църква. Чредния свещеникъ служи. Чужденцитѣ почтително се покланятъ — прекръстватъ се по католишки, а единиятъ коленичи, промълви нѣщо — сигурно си каза кротка молитва. Отдръпнаха се и двамата на страни, а задъ тѣхъ застана нашия българинъ, съ поставени отзадъ ржце, въртеше шапката си и нѣщо имъ шепнеше.

Свещеникътъ се подава изъ царскитѣ двери осенява народа съ Св. Кръсть, всички богомолци и чужденци навеждатъ глава почтително, само той стърчи като истуканъ и страникъ на това събрание. Единъ богомолецъ, видимо възмутенъ, доближава се, отклѣщи му ржцетъ и казва: Господине, дръжте се прилично!

Следъ 1/2 часъ, чужденцитѣ прекръствайки се, колѣнничиха почтително, казаха си молитвата и напуснаха.

Нашиятъ българинъ, като хвърли презрителенъ погледъ надъ останалитѣ, въртейки шапката си въ ржце, тръгна подире имъ.

Две култури! Два мирогледа! Два менталитета!

Защо да е така?

Прот. П. Ик.

ХРОНИКА

Съобщаваме на нашитѣ читатели приятна вѣстъ, какво, че нашата сътрудничка г-жа Екатерина Д-ръ Панайотова, изъ гр. Ески-Джумая, редовно ще ни дава въ преводъ отъ немски, най-хубавитѣ и художествено издържани статии, студии, проповѣди, отъ известнитѣ германски учени Prof. D-r Iosif Klug, богословъ и философъ и отъ неговия братъ Hermann J. Klug, психологъ и проповѣдникъ. Препоръчваме този материалъ на нашитѣ свещеници въ тѣхната просвѣтна работа.

Отзиви и бележки.

Помѣстената въ миналия брой на вестника ни бележка по адресъ на нашия съюзеи органъ в. „Пастирско дѣло“ и нашата съюзна управа, че сега счита за творчество оня начинъ на отношение къмъ проявитъ въ църковния ни животъ, който начинъ неотдавна таксуваше, като пораженество, е дала поводъ на редактора да помисли, че нашата бележка се отнася до него. Той помислилъ още, че авторъ на бележката ни е единъ отъ редакционния ни комитетъ. Понеже въ случая редакторътъ на „П. Д.“ се е заблудилъ неволно, считаме за неизлишно да кажемъ, че бележката ни е на редакцията, а не на одного отъ ред. комитетъ, чийто подписъ е поставенъ подъ една отъ бележитѣ ни. Второ, трѣбва да кажемъ, че нашата бележка съвсемъ не визираме личността на редактора на „П. Дѣло“, а съюзната ни управа и поведението на съюзния ни органъ. Това много ясно е казано въ нашата бележка, за да има нужда да се пояснява. Но, види се, редакторътъ на „П. Д.“ се счита виновенъ въ случая за промѣната на редакционнитѣ понятия и отношения къмъ „творчество“ и „пораженество“, за това се е счелъ и засегнатъ. Въ тоя случай той е свободенъ да защитава редакция на „П. Дѣло“, както му се иска. Но ние не желаемъ да полемизираме по въпроса, а само изтъкваме факта.

За другото „пораженество“ на „П. дѣло“ (протестантската характеристика на нѣкои наши архиереи) сжщиятъ вестникъ въ броя си отъ 22 X. т. г. печата своя „защита“. Ние намираме тая негова защита много, твърде много слаба. Защото въ бр. 34 на „П. дѣло“ редакцията казва, че намира **правила** и **отговаряща на действителността** препечатаната отъ него протестантска характеристика и съвсемъ не иронично изказва отъ името на българското свещенство благодарностъ на редактора на в. „Религия“ за неговата характеристика. А сега сжщата редакция се отрича отъ ясни смисълъ, който влага въ думитѣ си отъ омисля, съ който напечатана характеристиката за епископа Андрея съ тлѣсти букви, и го осуква, че тя желаела доброто на свещенството, на църквата, на архиереитѣ, на братствата, та за това препечатала характеристиката на протестантина, — **за да имъ отвори очитѣ.** Въ брой 34 на „Паст. дѣло“ редакцията подчертава думитѣ на протестантина. Намира ги за правилни и отговарящи на действителността, благодаримъ му за нарисуваниитѣ отъ него „вѣрни“ портрети на нашитѣ архиереи, а сега, въ бр. 38 казва, че протестантинътъ Марковъ нарисувалъ не истинскитѣ портрети, а **карикатуритѣ** на нашитѣ архиереи. Кога казва истината „П. дѣло“? Въ брой 34 или въ брой 38?

Толкова къса память ли има тя или мисли читателитѣ си за тѣлпа, която слуша плешенето и чете драканицитѣ на редакцията и веднага забравя прочетеното?

Ние сме членове на съюза на свещеническитѣ братства въ България, плащаме за подържането на съюзния ни органъ „Пастирско дѣло“ и имаме право да заявимъ претенциитѣ си за по-тактично и умѣло списване на сжщия печатенъ органъ.

Католишкия вестникъ „La Fraces Catholique“ съ голѣми букви съобщава на читателитѣ католици за новия проектъ удобренъ отъ съответната властъ, за постройката на една църква отъ алуминий близо до Парижъ. Безспорно, че това е единъ отъраденъ фактъ, днесъ, при тая ужасна криза — да се строи величественъ храмъ отъ алуминий и то съ целъ не само да задоволи религиознитѣ нужди на тамошнитѣ католици, ами и да обърне и вниманието на свѣта и главно на специалитѣ върху тая особена църква,

която вестника иска да представи за уникамъ въ християнския свѣтъ. Но, това нѣщо не е ново, нито пъкъ специфично католишко.

Нашата българска църква отъ Цариградъ „Св. София“ построена е цѣла отъ желѣзо. Материала е билъ приготвенъ въ Виена и на парчета изпратенъ. Монтажа на цѣлата църква е станалъ на самото мѣсто. Чудесния пъкъ иконостасъ е подаренъ отъ руския императоръ. Следователно, никакъ не е сензационно, както католишката преса иска да представи този фактъ, защото и ние въ православния миръ имаме желѣзна църква — нека кажемъ гордостъ на българския народъ.

Сензационното споредъ насъ се състои въ друго. То е следното: преди нѣколко дни Москва разтржи по цѣлъ свѣтъ чрѣзъ радиото какво, че новата петилѣтка има специална точка за църквитѣ въ Русия. До 1937 г. всички църви щѣли да бждатъ закрити и единъ пътъ за винаги Богъ и И. Христосъ ще бждатъ изгонени отъ Русия. И никой нѣмало вече да ги спомня или да пише за тѣхъ.

Парижанитѣ пъкъ издигатъ величественъ храмъ отъ алуминий въ честъ на Бога и И. Христа. Горкитѣ французи останали назадъ въ културно отношение въ сравнение съ червенитѣ отъ болшевишка Русия, които докараха работницитѣ до тамъ, че родителитѣ почнаха да изяждатъ децата си. (Maten).

Наша поща.

1. Г-жа Ек. Д-ръ П. — Е. Джумая. Получихме списъка. Ще изпращаме по него вестника. Молимъ Ви, пишете само на едната страница. Благодаримъ за изпратенитѣ преводи.

2. Свещ. Хр. Хаджевъ — Ботево. Благодаримъ за сумата. По пощата Ви изпращаме 4 квит. за църк. н-ва, подъ № № 40—43. За останалата сума обща квит. № 38. Какъ да Ви изпращаме вестника? Въ обща връзка или по отдѣлно за всѣко настоятелство?

3. г. А. Г. Петровъ — Свиленградъ. Благодаримъ за изпратенитѣ абонаменти. За намѣстничеството изпращаме кв. № 45. За другитѣ — обща кв. № 44. На всички изпращаме отъ 1 до 6 броеве чрезъ Васъ, а занаяредъ по отдѣлно. Сърдечно благодаримъ за поздравитѣ и насърченията. Дано Богъ помага!

4. Свещ. Петровъ — Преславъ. Извинете! Мислѣхме, че Вашитѣ абонати сж на събрата Ви. На тѣхъ редовно изпращаме всѣки брой. Грѣшката е поправена.

5. Свещ. Хр. Ивановъ — Преславъ. Изпратете списъка на Вашитѣ абонати. Изпращаме Ви 9 екземпляра отъ 1 до 6 броеве. Раздайте ги на абонатитѣ си.

Груба печатна грѣшка е допусната въ 6, броя на нашия в-къ. Да се поправи заглавието на подлистника. Въмѣсто „Размишления за божествената литература“ трѣбва да стои „Размишления за божествената литургия“. Просимъ извинение отъ читателитѣ си.

Протоиерей А. Инджовъ — Карлуково, Пашмаклийско. Сумата получихме. Благодаримъ. Изпращаме Ви 1—4 броеве.

Свещ. Ив. Пейчевъ — Вълчи-Долъ. Благодаримъ за сумата. Ще изпращаме вестника направо на абонатитѣ Ви. Порано Вие не сте ни съобщавали имената имъ.

Получихме следнитѣ суми за в-ка отъ:

35. Свещ. Хр. п. Михайловъ — Варна, за 20 екз. отъ 4-я брой, год. I, кв. № 35	20 лв.
36. П. Касабовъ — Варна, абонаментъ за год. I, кв. № 35	20 лв.
37. Свещ. Ст. Милошевъ, — с. Изворъ, О. Пазарско, десетъ абонамента за год. I, кв. № 35	200 лв.
38. Свещ. Хр. Ст. Хаджевъ — с. Ботево, Варненско, десетъ абонамента за год. I, кв. № № 38, 40—43	200 лв.
39. Свещ. Н. Добревъ, с. Ясѣбашъ, Варненско, за 40 екз. отъ 1—4 броеве; год. I, кв. № 39	40 лв.
40. А. Г. Петровъ, — Свиленградъ, четири абонамента, год. I, кв. № № 44 и 45	80 лв.
41. Свещ. Хар. Златаревъ — Варна, 100 екз. отъ 1—5 броеве, год. I, кв. № 46	100 лв.
42. Свещ. Ив. Пейчевъ — Вълчи-Долъ, абонам. за год. I, кв. № 47	100 лв.
43. Протоиерей А. Инджовъ, с. Карлуково, Пашмаклийско, абонаментъ за год. I, кв. № 48	20 лв.

Четете и разпространявайте вестникъ: Християнска Защита: